

10-22/3/1958.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT  
az 1952. évi LXV. tv. 28. §-ára  
figyelemmel

46

## A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERÉNEK

3. számú Utasítása

Budapest, 1958. évi június 25-én.

A Belügyminisztérium Kollégiuma 1958. évi május hó 14-én megtárgyalta a Baranya megyei Rendőrfőkapitányság munkáját, és az alábbiakat állapította meg:

A főkapitányság szervei - elsősorban a politikai nyomozó osztály - jelentős eredményeket értek el az ellenforradalomban aktívan részt vett személyek, csoportok leleplezésében és bíróság elé állításában. E feladatok elvégzése során a politikai nyomozó osztály és a rendőrség más szervei - különösen a közrendvédelmi és bünygyi állomány - együttműködése kiemelkedően eredményes volt.

Az ellenforradalom leverése után felszámoltak két röpcédulás csoportot és egy szervezkedést, amely 1957. március 15-én provokációt akart végrehajtani.

1957. második felében - mind politikai, mind bünygyi vonalon - fokozatosan rátértek a normális hálózati és feldolgozó munkára. A hálózat mind minőségileg, mind mennyiségileg fejlődik, összetétele kedvező, 65 %-a ellenséges kategóriából kerül ki. Számos beszerzés történt az ellenforradalomban aktívan részt vett személyek, csoportok közé. Különösen a bányászat területén a beszerezett személyek zöme magas képzettségű szakemberekből áll. Történt néhány beszerzés az amnesztiával hazatértek ellenőrzésére.

A hálózat foglalkoztatása 82 %-os. Az ügynökség döntő többségével rendszeres a kapcsolat. A hálózat mind több jelzést ad a különböző államellenes tevékenységgel gyanusítható személy és csoport működéséről.

Értek el kezdeti eredményeket az operatív feldolgozó munkában is. A politikai nyomozó osztály jelentős számú ügydosszióban végző feldolgozó munkát, melynek többsége megalapozott.

A rendőri szervek eredményes munkát végeztek a szökött rabok és illegális fegyverek felkutatásában. Az ellenforradalom alatt és után széthurcolt társadalmi tulajdont képező vagyontárgyakból több mint 8 millió Ft. értéket kutattak fel és juttattak vissza a népgazdaságnak.



Emelkedett a nyomozások eredményessége, mely 1958. első negyedévében 76 % volt. A kárérték megtérítése a társadalmi tulajdon vonalán 69 %.

A főkapitányság vezetése számos intézkedést tett az állomány erkölcsi állapotának, ütőképességének megjavítására, aminek eredményeként javult a fegyelmi helyzet s ezzel összefüggésben a munka és az operatív fegyelem.

A jóirányú fejlődés ellenére a főkapitányság szerveinél számos hiányosság akadályozza az ellenséges tevékenység mélyrehatóbb felderítését és leleplezését, a bűnözők elleni harcot, a közbiztonság további szilárdítását.

- 1./ Az egyes vonalakról, objektumok, községek tényleges helyzetéről politikai nyomozó osztálynak nincs átfogó képe, ismeretanyaga. Különösen az egyes ellenséges kategóriákról /pl. horthysta erőszakszervek, kulákok, az értelmiség reakciós rétegei, egyetemek, fasiszta és jobboldali pártok volt funkcionáriusai, püspökségek, az államigazgatásba befurakodott ellenséges személyek, stb./, alig van adat, amely átfogóbb elemzést tenne lehetővé a szóbanforgó területről. Rendőri vonalon az egyes veszélyes és fertőzött vonalak, mint pl. felvásárlás, ktsz-ek, magánkisipar, uránium bánya, stb. biztosítása nem kielégítő.
- 2./ A meglévő hálózat felhasználása sok vonatkozásban ötletszerű. Bár az ügynökséget konkrét ügyekbe - jelzések ellenőrzésére - mind nagyobb mértékben igyekeznek bevonni, az egyes kategóriákból beszervezett ügynökséget azonban nem használják fel arra, hogy az általuk jól ismert ellenséges körökből adnának jelzéseket. A horthysta fegyveres erők volt tagjai között dolgozó kisszámú hálózat többsége pl. általános hangulati anyagot, vállalati problémákat, stb. jelent, de nem ad képet az említett kategóriákról. Ugyanakkor még a beérkező jelentések sem összpontosulnak az illetékes vonaltartó kezében. A hálózati anyagok megfelelő kicserélése, az alosztályok között szükséges együttműködés ezen a területen nincs megszervezve.
- 3./ A bűnüldözési és társadalomtulajdonvédelmi szerveknél gyenge a hálózati munka minősége. A hálózatépítés még nem a terület helyzete, veszélyeztetettsége és fertőzöttsége figyelembevételével történik. Az elemző és értékelő munka hiányosságai miatt a feladatadás nem megfelelő.
- 4./ A hálózatépítés lassu, vontatott. Vezetése és ellenőrzése terén még igen sok a probléma. Több adat mutatja, hogy az ügynökség egy része nem őszinte. Mindez főleg az ellenőrzés hiánya miatt áll fenn. Nincs olyan ügynöki jelentés, amelyet kellően ellenőrzöttnek lehetne tekinteni.



- 5./ Az ellenforradalmárok közé több jó beszerzés történt. Megállapítást nyert azonban, hogy az ellenforradalmi tevékenységgel terhelten beszervezettek jelentős részének nincs megfelelő hirszerző lehetősége. Ezek részt vettek ugyan kisebb-nagyobb ellenforradalmi tevékenységben /tüntetés, bizottsági tagság, stb./, de komolyabb kapcsolatban korábban sem állottak és jelenleg sem állnak ellenséges körökkel.
- 6./ A rezidenturák szervezésével nem foglalkoznak megfelelően. Az operatív állomány a rezidenturáknak nem tulajdonít kellő jelentőséget.
- 7./ Az uránipar elhárító alosztály hálózata számban és minőségileg is elmarad a követelményektől. Az alosztály részéről nem észlelhető kellő erőfeszítés az ott lévő hiányosságok kiküszöbölésére, noha az ügynökség építésének lehetősége kedvező, mert az objektum jellegéből adódóan nagyobb tere van a lojális személyek beszerzésének. A hálózatépítés irányán nem igazodik megfelelően az Urán Vállalat legérzékenyebb területeihez. Így pl. nincs ügynökség az ország különböző területein kutatásokat végző expedíciók tagjai között.
- 8./ A feldolgozó munka hiányosságainak alapvető oka az ügyszerű munkától való idegenkedés és szakszerűtlenség. Az ügyek többségében sablonos operatív tervek alapján dolgoznak. Rendkívül kevés a kombináció, párhuzamos ügynökség alkalmazása. Gyakori a kapkodás, a látszatintézkedésekre való törekvés. Igen gyenge az előzetes jelzések valódiságának ellenőrzése. Ennek következménye, hogy az operatív feldolgozó munka eredményeként az ellenforradalom óta nem volt realizálás.
- 9./ A társadalomtulajdon védelme területén nem kielégítő a nagy kárértékű fosztogatások felderítése. Lassú a bonyolultabb ügyek dolgozása és alacsony a biztosítás színvonala.

A főkapitányság munkája megjavítása érdekében a megyei Főkapitány Elvtársat

u t a s i t o m :

- 1./ Lényegesen emelni kell a vezetés színvonalát, meg kell javítani az erkölcsi morális állapotot. Törekedjenek clemzőbb, tervszerűbb, célratörőbb munkastilus kialakítására. Reálisan értékeljék a megye operatív, bűnügyi, közbiztonsági, stb. helyzetét és ebből kiindulva szabják meg a hiányosságok kiküszöbölésével kapcsolatos feladatokat. Felül kell vizsgálni a feldolgozás alatt álló



ügydossziék helyzetét, az azokban folyó munkát. A vezetők döntsék el, hogy melyik ügyben kell elsősorban dolgozni és azokban adjanak nagyobb segítséget. Bátrabban nyissanak új ügydossziákat. El kell érni, hogy az év végére a feldolgozó munka színvonala - elsősorban bátrabb kombinációk alkalmazásával és nagyobb tervszerűséggel - lényegesen megjavuljon. Ennek érdekében jobban használják fel az operatív segédeszközöket.

Határidő: 1958. november 1.

- 2./ Ki kell tűzni az egyes osztályok, alosztályok előtt álló legfontosabb hálózatépítési feladatokat. Gondosan kiválasztott, feltétlen minőségi beszerzéseket kell végrehajtani. A beszerzéseket főleg a volt horthysta erőszakoszervek, volt fasiszta és jobboldali pártok aktív exponensei közé, a püspökségre, az értelmiség magasabb képzettségű csoportjai, a kulákok közé, a legfontosabb ipari létesítményekbe, az urániumérc bányászat területére, továbbá az amnesztiával hazatértek közé, valamint fontosabb mezőgazdasági objektumokba eszközöljék. Törekedjenek a megye államhatalmi szerveiben/Tanácsok/ a még meglévő ellenséges személyek hálózati ellenőrzésére. El kell érni, hogy az év végére a legfontosabb területeken kvalifikált ügynökséggel rendelkezzenek. Hajtsanak végre beszerzéseket a feldolgozás alatt álló konkrét ügyekben.

Határidő: 1958. december 31.

- 3./ Rendőri vonalon az operatív vezetőknek a terület bűnügyi fertőzöttségét figyelembevéve kell meghatározni az ügynökség beszerzésének és fejlesztésének irányát. Elsősorban a pécsi Uránércbánya, az építőipar, az állami kereskedelem, földművesszövetkezetek és magánkisiparosok vonalán kell fokozni a hálózati operatív munkát. Javitani kell a felderítő munkát elsősorban az üzérkedés, spekuláció, valamint a rejtett fozztogatások megelőzése, illetve felderítése érdekében. Pécs és Mohács városokban feldolgozás alá kell vonni az iparcikkokkal és arányvalutával üzérkedő személyeket.

Határidő: 1958. december 31.

- 4./ A meglévő hálózatot az eddiginél lényegesen jobban kell felhasználni. Növelni kell az ügynökség hirszerző lehetőségét. El kell érni, hogy az egyes kategóriákban, objektumokban beszervezett ügynökség átfogó képet adjon a szóbanforgó kategóriákról, illetve objektumokról. A vezetők maguk is tartsanak kapcsolatot. Növelni kell - különösen bűnügyi vonalon - a találkozási lakások számát.

Határidő: 1958. december 31.



- 5./ A nyilvántartás felülvizsgálását a kitűzött határidőre be kell fejezni és azzal párhuzamosan térképezzék fel az egyes kategóriákat, objektumokat, községeket. A nyilvántartásban nem szereplő aktív ellenséges személyeket vegyék nyilvántartásba.

Határidő: 1958. december 1.

- 6./ A vezetők teremtsék meg a gyakorlati együttműködést a II. Főosztály központi osztályaival, igényeljék segítségüket. Teremtsék meg a megyei politikai nyomozó osztály alosztályai közötti gyakorlatiasabb munkakapcsolatot és szervezzék meg az anyagok szükséges cseréjét.

Határidő: folyamatos.

- 7./ A társadalmi tulajdon védelme és a büncselekmények megelőzése érdekében fokozni kell a felvilágosító és nevelő munkát. Konkrét ügyek ismertetésén, ankétok és előadások szervezésén keresztül a dolgozók széles rétegét kell a társadalmi tulajdon védelmébe bevonni. Ezen feladatokhoz a párt és társadalmi szervek segítségét kell kérni.

Határidő: folyamatos.

- 8./ Felül kell vizsgálni a megye területén a bűnügyi apparátus terheltségét. A vizsgálat alapján az operatív helyzetnek megfelelően átcsoportosításokat kell végrehajtani. Amennyiben a helyzet úgy kívánja, a bűnüldözési vonalról a társadalmi tulajdonvédelmi vonalra kell nyomozó elvtársakat átcsoportosítani. Továbbra is nagy figyelmet kell fordítani a gazdasági bűnözőkre, huligánokra és fokozni kell az ellenük folyó harcot.

Határidő: 1958. július 30.

- 9./ Javítani kell a tanácsokkal, ügyészséggel és bírósággal a rendőrség kapcsolatát. Csak akkor lesz tekintélye a B.M.-nek, a rendőri szervezetnek, ha az ellenség elleni harcban szoros együttműködést lát az ügyészségi, bírósági és rendőri szervek között. Ennek érdekében gyakorlatilag végre kell hajtani - minden szinten - a tanácstörvényben előírt azt a rendelkezést, hogy a rendőri szervek kötelesek a Tanács VB. ülésein a közbiztonság helyzetéről beszámolni.

A megyei és járási kapitányságok, a bíróságokkal, az ügyészségekkel kötelesek 3 havonként a terület bűnügyi helyzetét értékelni és a szükséges intézkedésekre határozatot hozni.

Határidő: folyamatos.

10./ A megyei és járási rendőri pártaktíván és szakmai értekezleteken meg kell vitatni a személyi állomány erkölcsi, politikai állapotát, fegyelmi helyzetét.

Utasításomat a politikai nyomozó és a rendőri személyi állomány előtt megfelelő mértékben ismertetni kell.



Biszkú Béla sk.  
belügyminiszter

Kapják: Miniszterh. elvtársak,  
II. Főv. vezetője, helyettese,  
ORFK. vezetője és helyettesei,  
II/2, 5, 6, 7-es osztályok vezetői  
Megyei /budapesti/ rendőrfőkapitányságok  
vezetői és pol.ny. helyettesei.

31

|                 |            |
|-----------------|------------|
| POLITIKAI       |            |
| 0713            | Lsp. sz. 3 |
| 1958. VI. 28.   |            |
| Nagy Alexzander |            |

A társaságunkon  
I. Kónya ö.  
Kovács